

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6To/78/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2620010242
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Batisová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2620010242.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Batisovej a sudcov JUDr. Jozefa Piknu a Mgr. Pavla Macháča, v trestnej veci obžalovaného Z. Y., nar. XX.XX.XXXX v G., trvale bytom D. č. XXX, t. č. vo väzbe v ÚVV Leopoldov, pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Senica zo dňa 15.06.2020, č. k. 2T/47/2020-469, na verejnom zasadnutí konanom dňa 25.08.2020 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie obžalovaného Z. Y. zamieta.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom bol obžalovaný Z. Y. uznaný za vinného zo zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že v období od mesiaca október 2017 až do 17.01.2020 v D., v nájomnom byte č. XX bytového domu č. XXX, prevažne pod vplyvom alkoholu, takmer každý deň svoju družku I. M., nar. XX.XX.XXXX, bezdôvodne upodozrieval z nevery, pričom ju v priebehu dňa v práci opakovane telefonicky kontroloval, ak hovor neprijala vyčítal jej to, po príchode z práce bol voči nej agresívny, kontroloval jej nohavičky, kričal na ňu a vulgárne jej nadával, vyčítal jej, že ho podvádza a že v práci súloží s inými mužmi. Ak niekam spolu išli, bála sa niekoho pozdraviť alebo sa niekomu prihovoriť, pretože jej to následne doma zo žiarlivosti vyčítal, hovoril jej, že je psychicky labilná, že má ísť do Pezinka, ponižoval ju vulgárnymi nadávkami a narážkami na jej výzor, a keď s ním odmietla mať pohlavný styk nadával jej, že už styk mala a že má ísť súložiť do práce. Taktiež obvinený od mesiaca október 2019 začal poškodenú z dôvodu žiarlivosti po návrate z práce každý deň kontrolovať, či nemala pohlavný styk a to tak, že jej vsunul ruku do nohavičiek a prstami sa jej dotýkal vagíny, čo poškodená zo strachu z ďalších konfliktov trpela. Asi od januára 2019 za ňou chodil do kúpeľne, kde ju kontroloval až dovtedy, kým sa neokúpala a asi od polovice roku 2019 jej pri kúpaní kontroloval nohy, na ktorých mala modriny, ktoré jej predtým urobil tým, že ju štípal alebo udrhel po zadku a následne jej vyčítal, že modriny má zo súložie s inými mužmi. Keď sa poškodená v mesiaci október 2019 po jednom konflikte s obvineným rozhodla, že z bytu č. XX v obci D. odíde, pretože situáciu už psychicky nezvládala, obv. Z. Y. jej v zámku vchodových dverí bytu zalomil kľúč, aby si nemohla odomknúť, a keď sa jej podarilo zo zámky kľúč vytlačiť a za pomoci susedy odomknúť dvere a odísť k jej matke, posielal jej správy a volal na jej mobilný telefón, pričom sa jej vyhrážal, že keď sa k nemu nevráti, spácha samovraždu, na čo sa poškodená z obavy, že si obvinený kvôli nej niečo spraví k nemu vrátila. V presne nezistený deň v mesiaci november 2019 sa jej stojac pri vani, v ktorej sa kúpala pýtal, či má vyskúšať hodiť fén, ktorý sa nachádzal v koši pri uterákoch do vane, čo to s ňou spraví, z čoho poškodená dostala strach o život. V januári 2020 obv. Z. Y. povedala, že chce vzťah s ním ukončiť, pričom dňa 14.01.2020 v čase okolo 17.15 h sa ju pod vplyvom alkoholu, ktorý nadmerne požíval, snažil napadnúť, štychal ju do brucha, a keď mu v tom zabránila jeho matka, vyliat poškodenú na hlavu malinovku, pričom jej stále vulgárne nadával. Následne dňa 17.01.2020 v čase okolo 03.45 h keď sa poškodená v byte č. XX chystala do práce, prišiel za ňou do kúpeľne a pýtal sa jej, či chce naozaj od neho odísť, a keď to potvrdila, bránil

jej vyjsť z kúpeľne von tak, že ju rukami chytil za obe jej zápästia, telom ju pritlačil na stenu, že nikam nepôjde, a keď sa poškodenej podarilo ho odsotiť a vybehnúť z kúpeľne a jemu sa nepodarilo zobrať kľúč od bytu, ktorý jej chcel zalomiť vo dverách, zobral jej topánky a nechcel jej ich dať. Následne ich po poškodenej I. M. hodil a pri jej odchode z bytu sa jej vyhrážal, že od neho neodíde, že si bez neho nevie predstaviť život a že aj keď si niekoho nájde, zabije ju aj jeho, pričom poškodenú tiež kopol do nohy a povedal jej, že ešte neskončili. I. M. sa v ten deň zo strachu z obvineného do bytu nevrátila, pričom podľa záverov znaleckého posudku spracovaného znalkyňou z odboru psychológie poškodená správanie obvineného vnímala ako utrpenie a ťažké príkorie.

Za to obžalovanému okresný súd uložil podľa § 208 ods. 3 Trestného zákona, § 36 písm. j), písm. l), Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, § 39 ods. 2 písm. d, ods. 4 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 4 roky a 8 mesiacov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona bol obžalovaný na výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. A podľa § 73 ods. 2 písm. c), písm. d) Trestného zákona mu okresný súd uložil ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že na hlavnom pojednávaní obžalovaný Z. Y., po poučení podľa § 257 ods. 1 písm. a), b), c), ods. 4, ods. 5, ods. 8 Trestného poriadku urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, teda, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe Okresnej prokuratúry Senica sp. zn. Pv 47/20/2205-29 zo dňa 20.05.2020. Vzhľadom k vyhláseniu obžalovaného samosudca postupom podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g), h) Trestného poriadku položil obžalovanému tam uvedené otázky, na ktoré obžalovaný odpovedal „áno“. Keďže prokurátorka Okresnej prokuratúry Senica navrhla vyhlásenie obžalovaného prijať, okresný súd podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku prijal vyhlásenie obžalovaného o vine zo spáchania skutku kladeného mu za vinu v obžalobe Okresnej prokuratúry Senica 47/20/2205-29 zo dňa 20.05.2020. Následne okresný súd podľa § 257 ods. 8 Trestného poriadku vyhlásil, že dokazovanie v rozsahu, v akom obžalovaný priznal spáchanie skutku, nevykoná a vykoná len dôkazy súvisiace s výrokom o treste. V súvislosti s predmetom dokazovania okresný súd vykonal dokazovanie výsluchom obžalovaného a postupom podľa § 269 Trestného poriadku sa oboznámil s listinnými dôkazmi - s odpisom registra trestov na obžalovaného, s výpisom z ústrednej evidencie priestupkov, a postupom podľa § 268 ods. 2 Trestného poriadku sa oboznámil s vypracovaným znaleckým posudkom MUDr. Lajčiakovej vo vzťahu k obžalovanému Y..

S poukazom na § 38 ods. 2 Trestného zákona okresný súd prihliadol u obžalovaného na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, pričom u obžalovaného vzhľadom na dve poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písm. j), písm. l) Trestného zákona, nakoľko obžalovaný doposiaľ viedol riadny život, nikdy nebol trestne stíhaný (dopustil sa iba jedného priestupku na úseku cestnej premávky), obžalovaný sa k trestnej činnosti priznal hneď v prípravnom konaní a rovnako aj na hlavnom pojednávaní, pričom svoje konanie aj úprimne oľutoval. Okresný súd prihliadol i na to, že obžalovaný bol riadne zamestnaný a viedol riadny život a nikdy nebol trestne stíhaný. S poukazom na prevahu poľahčujúcich okolností súd postupom podľa § 38 ods. 3 Trestného zákona upravil trestnú sadzbu v zmysle § 38 ods. 3 Trestného zákona na 7 rokov - 12 rokov a 4 mesiace.

V danom prípade okresný súd výšku trestnej sadzby považoval za neprimerane prísnu a dospel k záveru, že na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, a preto pristúpil v zmysle § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona k mimoriadnemu zníženiu trestu, pričom po aplikácii tohto inštitútu okresný súd ustálil trestnú sadzbu v rozpätí 4 roky a 8 mesiacov až 12 rokov a 4 mesiace. V danom prípade mal okresný súd zato, že je na mieste použiť závery rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zverejneného pod č. 44 a publikovaného v zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 5/2017.

Okresný súd pri ukladaní výšky trestu uvažoval aj nad mimoriadnym znížením trestu v zmysle § 39 ods. 1 Trestného zákona tak, ako to navrhoval obhajca obžalovaného, avšak dospel k záveru, že v posudzovanom prípade neexistujú žiadne okolnosti prípadu alebo také pomery obžalovaného, ktoré by odôvodňovali mimoriadne znížovanie trestu aj podľa ustanovenia § 39 ods. 1 Trestného zákona. Podľa názoru okresného súdu je stupeň nebezpečnosti spáchaného trestného činu, vzhľadom na spôsob jeho páchania, dobu jeho páchania, skutočnosť, že poškodená podľa záverov vypracovaného znaleckého posudku z odboru psychológia vnímala správanie obžalovaného ako utrpenie a ťažké príkorie a celkové okolnosti tohto prípadu, neumožňujú zhovievavejší prístup pri ukladaní trestu. Rovnako je tak tomu aj

pri hodnotení pomerov obžalovaného. Ani samotné priznanie sa k spáchanému trestnému činu, jeho oľutovanie a bezúhonnosť obžalovaného, nepovažoval okresný súd za také okolnosti, resp. pomery páchatel'a, ktoré by odôvodňovali ukladanie trestu kratšieho trvania v zmysle § 39 ods. 1 Trestného zákona.

Okresný súd obžalovaného zaradil na výkon uloženého trestu do ústavu s minimálnym stupňom stráženia podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona, nakoľko sa obžalovaný doposiaľ vo výkone trestu nenachádzal. A napokon v zmysle záverov znaleckého posudku uložil obžalovanému podľa § 73 ods. 2 písm. c), písm. d) Trestného zákona ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie obžalovaný, čo do výroku o treste vo svoj prospech. V písomných dôvodoch odvolania obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu uviedol, že sa k spáchaniu skutku priznal, svoju trestnú činnosť oľutoval, po hospitalizácii si plne začal uvedomovať závažnosť svojho protiprávneho konania. Vo veľkej miere sa na jeho správaní podpísal alkohol. Je odhodlaný v spolupráci s odborníkmi tento problém riešiť. Za jeho protiprávne konanie môže i jeho neprímeraná žiarlivosť, podozrievavosť. Neuvedomoval si, že jeho konanie môže byť kvalifikované ako trestný čin týrania blízkej a zverenej osoby. Podľa jeho názoru súd prvého stupňa pri ukladaní druhu trestu nedostatočne zohľadnil všetky základné zásady v súvislosti s ukladaním trestov. Dal do pozornosti tú skutočnosť, že u neho prevažuje pomer poľahčujúcich okolností a vyslovil názor, že trest s podmieneným odkladom bude v plnej miere dostačujúcim trestom a splní všetky náležitosti, podmienky a podstatné skutočnosti v zmysle zákonom ustanovených zásad ukladania trestu za spáchanú trestnú činnosť. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v časti výroku o treste podľa § 321 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku zrušil a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku vo veci sám rozhodol a uložil mu v zmysle § 39 ods. 3 písm. d) Trestného zákona trest odňatia slobody na spodnej hranici zníženej trestnej sadzby s podmieneným odkladom v zmysle § 51 Trestného zákona s probačným dohľadom nad jeho správaním v skúšobnej dobe, s uložením ochrannej protialkoholického liečby ústavnou formou, ako i spolu s uložením primeraných povinností a obmedzení (zákaz úmyselne sa priblížiť k poškodenej na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov, zákaz kontaktovania poškodenej akoukoľvek formou vrátane kontaktovania prostredníctvom elektronickej komunikačnej služby alebo inými obdobnými prostriedkami, zákaz požívania alkoholických nápojov, omamných a psychotropných látok, povinnosť podrobiť sa na výzvu probačného a mediálneho úradníka a policajta kontrole na prítomnosť alkoholu, povinnosť podrobiť sa psychoterapii alebo zúčastniť sa na psychologickom poradenstve, podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediálnym úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu a verejne sa ospravedlniť poškodenej).

Odvolací súd vo veci vykonal verejné zasadnutie, na ktoré sa dostavil prokurátor krajskej prokuratúry, obžalovaný a obhajca obžalovaného. Prokurátor krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí navrhol odvolaciemu súdu odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietnuť. Obhajca obžalovaného zotrval na odvolacích námietkach a žiadal, aby odvolací súd odvolaniu obžalovaného vyhovel. Obžalovaný spáchanie trestného činu oľutoval a zároveň dodal, že všetko robil pod vplyvom alkoholu, ako partner zlyhal a nechce zlyhať aj ako otec.

Krajský súd v Trnave, ako súd odvolací, postupom uvedeným v citovanom ustanovení § 317 ods. 1 Trestného poriadku zistil, že odvolanie proti rozsudku okresného súdu podala procesná strana na to oprávnená, a to proti výroku, proti ktorému odvolanie podať mohla, pričom tak urobila v lehote ustanovenej v zákone a dospel k zisteniu, že odvolanie obžalovaného Y. nie je dôvodné.

Po preskúmaní spisového materiálu odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd vykonal na hlavnom pojednávaní dostatočné dokazovanie ohľadom výroku o treste, správne vyhodnotil osobu obžalovaného a ďalšie skutočnosti potrebné pre uloženie spravodlivého trestu. Rovnako v dôvodoch napadnutého rozsudku dostatočne vyhodnotil, na základe akých myšlienkových postupov dospel k rozsahu poľahčujúcich a priťažujúcich okolností a správne v tomto smere aplikoval poľahčujúcu okolnosť v súlade s § 36 písm. j), písm. l) Trestného zákona.

Odvolací súd ďalej vyhodnotil, že v predmetnej trestnej veci je možné postupovať v zmysle stanoviska Najvyššieho súdu Slovenskej republiky R 44/2017 a teda podľa § 39 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona per analogiam, čo napokon okresný súd aj urobil. Podľa právneho názoru odvolacieho súdu pokiaľ má okresný súd využiť možnosť a aplikovať ustanovenie § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona, t.

j. mimoriadne zníži trest obžalovanému, musí si túto aplikáciu aj dostatočne odôvodniť. Aj pri schválení dohody o vine a treste je úlohou súdu prvého stupňa, aby sa zaoberal primeranosťou trestu a schválil ju (okrem iného) iba vtedy, ak trest považuje za primeraný. Treba zvažovať či práve trest kratšieho trvania, teda trest uložený obžalovanému pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenej trestným zákonom bude zákonný, dôvodný, primeraný, spravodlivý a zodpovedajúci tak požiadavke individuálnej a generálnej prevencie. V tomto prípade aj odvolací súd práve vzhľadom na ustanovenie § 34 ods. 4 Trestného zákona považuje trest kratšieho trvania za zákonný.

Okresný súd sa veľmi výstižne a presvedčivo zaoberal aj aplikáciou § 39 ods. 1 Trestného zákona, na čom v podstate obžalovaný založil celé svoje odvolanie. Odvolací súd poukazuje na stranu 6 a 7 napadnutého rozsudku bez potreby argumentáciu okresného súdu v tomto rozhodnutí opakovať.

K samotnému trestu je potrebné uviesť, že je právnym následkom trestného činu a preto musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Úmernosť trestu okrem iného určujú aj pohnútky páchatel'a a možnosti jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchatel'a si súd vytvára z veľkej časti už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu (t. j. či ide o prečin, zločin, obzvlášť závažný zločin) pri náležitom zhodnotení osoby páchatel'a. Záver súdu o možnosti nápravy páchatel'a musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje záujmom spoločnosti, štátu a členom spoločnosti pred útokmi páchatel'ov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti.

Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona, čím je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t. j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchatel'a a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, jednak prvkom donútenia (represia), ale tiež prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou.

Trestný zákon vychádza z myšlienky, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a pred ich páchatel'mi. Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchatel'ov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu.

Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcia medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu, tak na páchatel'a trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti. Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Inak povedané musí vyjadrovať spoločenské odsúdenie, negatívne ohodnotenie páchatel'a a jeho činu, tak právne, ako aj etické.

Majúc na zreteli vyššie uvedený účel trestu a jednotlivé hľadiská pre jeho ukládanie, dospel krajský súd k záveru, že okresným súdom uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 4 roky a 8 mesiacov je trestom zákonným, primeraným a spravodlivým, ktorý splní svoju funkciu tak z hľadiska individuálnej, ako aj generálnej prevencie.

Trest odňatia slobody s podmiennečným odkladom jeho výkonu, ktorého uloženia sa obžalovaný odvolaním domáhal, by podľa názoru krajského súdu bol trestom neprimerane miernym. Takýto trest by nezabezpečil zákonom predpokladaný účel vymedzený v § 34 ods. 1 Trestného zákona a to nielen zabrániť páchatel'ovi v páchaní ďalšej trestnej činnosti, či vytvoriť mu podmienky pre to, aby v budúcnosti viedol riadny život, ale aj zabezpečiť generálnu prevenciu, t. j. odradiť iných od páchania trestnej činnosti. Okresný súd nepochybil ani tým postupom, ktorým podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona obžalovanú pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti krajský súd odvolanie obžalovaného Z. Y. podľa § 319 Trestného poriadku ako nedôvodné zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.